

**PLAN DZIAŁANIA NA RZECZ POPRAWY
ZAPEWNIANIA DOSTĘPNOŚCI
OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI
POTRZEBAMI**
Głównego Urzędu Statystycznego
Na lata 2021-2025

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Aleje Niepodległości 208 w Warszawie

Spis treści

Wykaz stosowanych skrótów i pojęć.....	2
Podstawa prawna.....	2
Dotychczasowe działania podjęte przez Główny Urząd Statystyczny na rzecz poprawy dostępności w Urzędzie	4
Planowane działania w ramach Planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2021-2025	8
Monitoring Planu działania	12
Opis załączników	12

Wykaz stosowanych skrótów i pojęć

ETR – (ang. *easy to read*) – tekst łatwy do czytania i zrozumienia.

PDS – (Przestrzenne Dane Statystyczne w Systemie Informacyjnym Państwa) projekt realizowany przez Główny Urząd Statystyczny, którego celem jest rozbudowa Portalu Geostatystycznego.

PJM – polski język migowy.

WCAG 2.0 – (ang. *Web Content Accessibility Guidelines*) – zbiór rekomendacji dotyczących tworzenia dostępnych treści cyfrowych.

Podstawa prawna

W trosce o zapewnienie równych szans oraz poprawę integracji społecznej wprowadzony został **Program Dostępność Plus**. Program został przyjęty uchwałą nr 102/2018 Rady Ministrów z 17 lipca 2018 r.

Celem programu jest poprawa dostępności:

- I. przestrzeni publicznej;
- II. produktów i usług pod względem architektonicznym, informacyjnym i komunikacyjnym.

Program Dostępność Plus zakłada, że zapewnienie dostępności obywatelom, powinno być nadrzędną zasadą realizacji wszystkich polityk publicznych. Poprawę dostępności usług oraz obiektów podmiotów publicznych zapewnia ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 roku¹ oraz ustawa o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia 2019 roku² Systemowe podejście wspomnianych ustaw i zawarte w nich propozycje rozwiązań służących stopniowej poprawie dostępności podmiotów publicznych, pozwoli na dostosowanie budynku oraz oferowanych usług do potrzeb wszystkich obywateli.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 każdy organ władzy publicznej ma obowiązek wyznaczenia koordynatora do spraw dostępności, którego zadaniem jest przede wszystkim ocena i wprowadzanie zmian prowadzących do poprawy dostępności podmiotu publicznego dla osób ze szczególnymi potrzebami. W Głównym Urzędzie Statystycznym na stanowisko koordynatora do spraw dostępności powołana została Pani Emilia Andrzejczak Dyrektor Departamentu Edukacji i Komunikacji. Wszelkie uwagi oraz zapytania dotyczące tematu dostępności należy kierować na adres e-mail: dostepnosc_GUS@stat.gov.pl

---

¹ Dz.U. 2019 poz. 1696 z PÓŻ. ZM.

Właściwa koordynacja oraz nadzorowanie zmian służących poprawie dostępności jest możliwe dzięki właściwemu zaplanowaniu i monitorowaniu realizowanych działań. W tym celu stworzony został Planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zwany dalej „Planem”.

W Planie zostały określone kierunki zmian oraz proponowane rozwiązania prowadzące do likwidacji barier i w efekcie uczynienie podmiotu publicznego miejscem, z którego usług może skorzystać każdy.

---

² Dz.U. 2019 POZ. 848

Dotychczasowe działania podjęte przez Główny Urząd Statystyczny na rzecz poprawy dostępności w Urzędzie

Jako jednostka administracji publicznej Główny Urząd Statystyczny podjął działania w ramach których dąży do likwidacji barier przyczyniających się do izolacji osób ze szczególnymi potrzebami.

Mając na uwadze potrzebę oceny dostosowania budynku oraz pracy Urzędu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, na przełomie 2017 i 2018 roku przeprowadzony został audyt zewnątrz we współpracy z Polskim Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną (PSONI). Wynikiem audytu było powstanie Raportu końcowego z monitoringu wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami. Raport zawierał rekomendacje prac jakie Główny Urząd Statystyczny musi wykonać w obszarze architektonicznym, informacyjno-komunikacyjnym i cyfrowym, aby stać się miejscem dostępnym dla osób z niepełnosprawnościami. Rekomendacje audytowe pokrywają się z obszarami wskazanymi jako niespełniające wymagań w sporządzonym przez Główny Urząd Statystyczny w 2021 roku Raporcie o stanie zapewnienia dostępności podmiotów publicznych. Raport zamieszczony został na stronie Biuletynu Informacji Publicznej GUS <https://bip.stat.gov.pl/e-urzed/dostepnosc/>. Niektóre z elementów obszarów już zostały naprawione, kolejne zaś zostały ujęte w Planie naprawczym i zostaną zmodernizowane w najbliższym możliwym terminie. Do czasu zapewnienia dostępności w sposób ujęty w Planie naprawczym, Urząd zobowiązuje się do zapewnienia interesariuszom dostępu alternatywnego.

Równocześnie wraz z wejściem w życie ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 roku oraz o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia 2019 roku, Główny Urząd Statystyczny podjął szereg działań dostosowujących prace Urzędu do wymogów ustawowych. Powołano koordynatora ds. dostępności wraz z osobami wspierającymi odpowiedzialnymi za następujące działy: architektoniczny, informacyjno-komunikacyjny oraz cyfrowy. Osoby zaangażowane w pracę na rzecz dostępności Urzędu stale przechodzą szkolenia w zakresie wdrażania ww. ustaw. W roku 2022 przewidujemy szkolenia dotyczące zapewniania dostępności obejmujące również pozostałych pracowników Urzędu.

Ponadto naprawione zostały obszary wskazane jako elementy do poprawy w zakresie dostępności cyfrowej, po przeprowadzonej w latach 2016 – 2019 kontroli Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w zakresie wybranych aspektów organizacyjnych.

Do września 2021 roku dokonano następujących zmian z zakresu dostępności Głównego Urzędu Statystycznego:

- I. Z obszaru dostępności architektonicznej:
  - Wyregulowano siłowniki przy drzwiach wejściowych do budynku;
  - Wyregulowano siłowniki drzwi prowadzących do biblioteki;
  - Dokręcono pochwyt przy misce toaletowej dla osób z niepełnosprawnościami na parterze;
  - Usunięto kamienny pachotek znajdujący się przy drzwiach wejściowych;
  - Zainstalowano w 4 windach informacje głosowe o kierunku jazdy, o otwieraniu/zamykaniu się drzwi oraz informację na której kondygnacji zatrzymuje się winda;
  - W Informatorium Statystycznym zamontowane zostały szerokie drzwi wejściowe otwierane automatycznie, bez progów utrudniających poruszanie się wózków. Ponadto do użytku oddana została toaleta przystosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- II. Z obszaru dostępności informacyjno- komunikacyjnej:
  - Główny Urząd Statystyczny zapewnia pomoc tłumacza polskiego języka migowego (PJM) przy realizacji spraw oraz zapewnia przygotowanie i udostępnienie dokumentów w druku powiększonym;
  - Zamieszczono na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego informację o zakresie działalności Urzędu i jego zasobach w postaci nagrania treści w polskim języku migowym;
  - Została wprowadzona i ogłoszona na stronie www.stat.gov.pl procedura zamawiania polskiego tłumacza języka migowego;
  - Zamieszczono informację na stronie www.stat.gov.pl o Głównym Urzędzie Statystycznym, Informatorium Statystycznym i Centralnej Bibliotece Statystycznej w języku łatwym do czytania i zrozumienia (ETR);
  - Zamieszczono na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.stat.gov.pl dostępny cyfrowo wniosek o zapewnienie dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej.

- III. Z obszaru dostępności cyfrowej:

- Zgodnie ze standardami WCAG 2.0 na większości stron Głównego Urzędu Statystycznego poprawione zostały takie elementy jak: fokus klawiatury, kontrast i struktura nagłówków;
  - Usunięto pliki multimedialne niedostosowane cyfrowo (nieposiadające napisów/audiodeskrypcji);
  - Dostosowano dostępność infografik, poprzez dodawanie do nich plików Excel zawierającego wizualizowane dane;
  - Strona internetowa Biuletynu Informacji Publicznej Głównego Urzędu Statystycznego jest obecnie wyposażona w mechanizmy ułatwiające przeglądanie treści przez osoby niedowidzące (zmiana wielkości czcionki, zmiana kontrastu);
- IV. Główny Urząd Statystyczny angażuje się w działania na rzecz zwiększania zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami w Urzędzie oraz zapobiegania wszelkiej dyskryminacji pracowników:
- Główny Urząd Statystyczny jako „pracodawca równych szans” (od 2018 roku) publikuje informacje o prawach i przywilejach osób z niepełnosprawnościami w formie ulotki, na swojej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie Portalu Informacyjnego;
  - Każdy pracownik może skontaktować się z koordynatorem do spraw równego traktowania;
  - Główny Urząd Statystyczny zgłosił się w 2019 roku do projektu PFRON „Czas na staż – program aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami”. Projekt ten realizowany jest przy współpracy z Fundacją Sustinae. Na staż w okresie 2020 – maj 2021 zostało przyjętych 20 osób, z czego 2 zostały zatrudnione w Głównym Urzędzie Statystycznym;
  - Materiały używane w trakcie rekrutacji są dostosowywane do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (np. większa czcionka w materiałach drukowanych);
  - Przygotowano i wdrożono procedurę przyjmowania na zdalny staż, praktykę i wolontariat;
  - Główny Urząd Statystyczny realizuje szkolenie w ramach służby przygotowawczej w służbie cywilnej: „Pracodawca równych szans – uprawnienia pracowników z niepełnosprawnością” – 2 edycje każdego roku (łącznie 184 uczestników w okresie 2018 - I półrocze 2021).

Planowane działania w ramach Planu działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami Głównego Urzędu Statystycznego w latach 2021-2025

Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami na lata 2021-2025 powstał w oparciu o przepisy ustawy o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z dnia 19 lipca 2019 roku oraz o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia 2019 roku, a także na podstawie przeprowadzonej przez departamenty merytoryczne analizy stanu dostępności Głównego Urzędu Statystycznego. Analiza stanu dostępności wykonana została w oparciu o opracowany w roku 2021 Raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotów publicznych³. Mając na uwadze wyniki Raportu o stanie zapewnienia dostępności podmiotów publicznych, w niniejszym Planie uwzględniono obszary, które wymagają działań naprawczych zgodnie z minimalnymi wymaganiami z zakresu zapewnienia dostępności⁴

---

⁴ ART. 6 USTAWY O ZAPEWNIANIU DOSTĘPNOŚCI OSOBOM ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI Z DNIA 19 LIPCA 2019 ROKU

Plan działania na rzecz poprawy zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami składa się z następujących części:

I. Dostępność architektoniczna budynku przy Alei Niepodległości 208 w Warszawie:

Planowane działania w obszarze dostępności architektonicznej obejmują następujące elementy:

- Zapewnienie wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych;
- Zapewnienia dostępu do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych;
- Zapewnienia w budynku informacji na temat rozkładu pomieszczeń;
- Zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub uratowania w inny sposób.

Szczegółowe informacje dotyczące elementów Planu zawiera Załącznik numer 1.

II. Dostępność informacyjno- komunikacyjna:

Planowane działania w obszarze dostępności informacyjno- komunikacyjnej obejmują następujące elementy:

- Zapewnienia urządzeń lub środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących;
- Zapewnienie na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego informacji o zakresie działalności Urzędu w postaci nagrania treści w polskim języku migowym;
- Zapewnienie obsługi z wykorzystaniem przesyłania faksów;
- Zapewnienie możliwość obsługi poprzez przesyłanie wiadomości tekstowych MMS, SMS lub z wykorzystaniem komunikatorów internetowych;
- Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami obsługi z wykorzystaniem tłumacza języka migowego przez stronę internetową i/lub aplikacje(tłumaczenie online/komunikacja audiowizualna) oraz zapewnienie kontaktu z tłumaczem PJM na miejscu (kontakt osobisty);
- Szkolenia pracowników GUS w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami;
- Zamieszczenie komunikatów: audiowizualnych w PJM na ogólnodostępnym monitorze w Informatorium Statystycznym o GUS;

- W Informatorium Statystycznym zapewnienie możliwości udzielenia informacji poprzez opcję czatu/wideoczatu/rozmowy online (dźwiękowe i video lub tylko dźwiękowe) dla osób ze szczególnymi potrzebami;
- Zapewnienie dostępu do aplikacji służących do odtwarzania dźwięku w Informatorium Statystycznym;
- Przeszkolenie i wdrożenie pracowników zaangażowanych w proces rekrutacji w zakresie obsługi kandydatów ze szczególnymi potrzebami do pracy w GUS.

Szczegółowe informacje dotyczące elementów Planu zawiera Załącznik numer 2.

III. Dostępność cyfrowa:

Planowane działania w obszarze dostępności cyfrowej obejmują następujące elementy:

- Przebudowa Portalu Geostatystycznego w ramach projektu Przestrzenne Dane Statystyczne w Systemie Informacyjnym Państwa (PDS) w celu zapewnienia dostępności;
- Sporządzenie deklaracji dostępności dla 19 witryn internetowych oraz aktualizacje istniejących deklaracji dostępności;
- Poprawa treści na Portalu Informacyjnym Głównego Urzędu Statystycznego: wyeliminowanie na stronie kluczowych niezgodności z załącznikiem nr 1 do ustawy o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych z dnia 4 kwietnia tj. poprawa atrybutu alt, poprawa przypisania pól formularzy, poprawa dostępności tabel, poprawa hierarchii nagłówek, dostępność dokumentów do pobrania, nawigacja za pomocą klawiatury, poprawa kontrastu elementów na stronie;
- Przebudowa baz danych: SDG, SWAiD, STRATEG, REGON, TERYT, BDL
Szczegółowe informacje dotyczące elementów Planu zawiera Załącznik numer 3.

IV. Dostępność publikacji:

Planowane działania w obszarze dostępności publikacji obejmują następujące elementy:

- Przygotowanie zmian Polityki Publikacyjnej statystyki publicznej uwzględniających możliwe i zasadne do wdrożenia elementy w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Szczegółowe informacje dotyczące elementów Planu zawiera Załącznik numer 4.

Monitoring Planu działania

Odpowiedzialność za realizację poszczególnych pozycji Planu, leży we właściwych komórkach organizacyjnych. W przypadku, gdy do realizacji wyznaczonego zadania potrzebne jest działanie również innych komórek organizacyjnych Urzędu, są one zobowiązane współpracować z komórką wskazaną jako odpowiedzialną za zadanie. Monitoring realizacji Planu prowadzony będzie przez Koordynatora do spraw dostępności. W ramach procesu monitoringu, Koordynator do spraw dostępności, do 31 marca każdego roku, przygotowuje sprawozdanie z realizacji Planu działania za rok poprzedni.

Roczne sprawozdania z realizacji Planu będą zatwierdzane przez Dyrektora Generalnego Głównego Urzędu Statystycznego. Na podstawie przygotowanego sprawozdania rocznego, Koordynator do spraw dostępności może formułować wnioski w zakresie stanu realizacji działań wynikających z przyjętego Planu i kierować je do właściwych komórek organizacyjnych.

Opis załączników

1. Załącznik nr 1 – Tabela dotycząca zapewnienia dostępności architektonicznej w Głównym Urzędzie Statystycznym.
Zawiera elementy: element planu, niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac, termin realizacji, opis dostępu alternatywnego, szacowany koszt realizacji minimalnego wymagania dostępności, osoba/jednostka odpowiedzialna za zadanie.
2. Załącznik nr 2 - Tabela dotycząca zapewnienie dostępności informacyjno-komunikacyjnej w Głównym Urzędzie Statystycznym
Zawiera elementy: element planu, niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac, termin realizacji, opis dostępu alternatywnego, szacowany koszt realizacji minimalnego wymagania dostępności, osoba/jednostka odpowiedzialna za zadanie.
3. Załącznik nr 3 - Tabela dotycząca zapewnienie dostępności cyfrowej w Głównym Urzędzie Statystycznym
Zawiera elementy: adres witryny/aplikacji mobilnej, właściciel aktywu, data sporządzenia deklaracji dostępności, zgodność strony internetowej z UdC, niezbędne działania w celu zapewnienia dostępności/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac, termin realizacji, opis dostępu alternatywnego, szacowany koszt realizacji minimalnego wymagania dostępności, osoba/jednostka odpowiedzialna za zadanie.

4. Załącznik nr 4 - Tabela dotycząca zapewnienie dostępności publikacji w Głównym Urzędzie Statystycznym
Zawiera elementy: element planu, niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac, termin realizacji, opis dostępu alternatywnego, szacowany koszt realizacji minimalnego wymagania dostępności, osoba/jednostka odpowiedzialna za zadanie.